

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/web/sprawiedliwosc [Translation already published on the official website of the Polish Ministry of Justice] Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Justice for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Ministerstwo Sprawiedliwości, www.gov.pl/web/sprawiedliwosc [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Ministerstwa Sprawiedliwości] Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

SEKCJA PIERWSZA

SPRAWA NIKOGHOSYAN I INNI przeciwko POLSCE

(skarga nr 14743/17)

WYROK

Art. 5 ust. 1 lit. f • Zapobieżenie nielegalnemu wkroczeniu na terytorium państwa • Automatyczne pozbawienie wolności przez okres sześciu miesięcy rodziny złożonej z osób dorosłych i dzieci ubiegających się o azyl, bez wnikliwej i zindywidualizowanej oceny konkretnej sytuacji oraz potrzeb • Zatrzymanie rodziny nie było środkiem ostatecznym • Ponieważ zatrzymanie dotyczyło małoletnich, wymagane były większa szybkość oraz staranność

STRASBURG

3 marca 2022 r.

OSTATECZNY

03/06/2022

Wyrok ten stał się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust. 2 Konwencji. Może podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie Nikoghosyan i Inni przeciwko Polsce

Europejski Trybunał Praw Człowieka (sekcja pierwsza), zasiadając jako Izba w składzie:

Péter Paczolay, *Przewodniczący*,
Krzysztof Wojtyczek,
Alena Poláčeková,
Erik Wennerström,
Raffaele Sabato,
Ioannis Ktistakis,
Davor Derenčinović, *sędziowie*,

Liv Tigerstedt, *Zastępczyni Kanclerza Sekcji*,

mając na uwadze:

skargę (nr 14743/17) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesioną do Trybunału w dniu 15 lutego 2017 r. na podstawie art. 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencji”) przez pięcioro obywateli armeńskich: Artura Nikoghosyana i Varditer Hovhannisyan oraz ich dzieci – Elen, Mamikona i Marię Nikoghosyan („skarżących”);

decyzję o zakomunikowaniu Rządowi RP („Rząd”) zarzutów dotyczących zatrzymania administracyjnego skarżących;

decyzję o przyznaniu pierwszeństwa skardze (art. 41 Regulaminu Trybunału);

decyzję Rządu Armenii o nieskorzystaniu z prawa do interwencji w postępowaniu (na podstawie art. 36 ust. 1 Konwencji);

uwagi przedstawione przez strony;

obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 lutego 2022 r.

wyduje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

WPROWADZENIE

1. Sprawa dotyczy automatycznego zatrzymania i pozbawienia wolności na okres sześciu miesięcy rodziny złożonej z osób dorosłych i dzieci ubiegających się o azyl, bez zindywidualizowanej oceny ich konkretnej sytuacji oraz potrzeb.

STAN FAKTYCZNY

2. Pierwszy skarżący, Artur Nikoghosyan, urodził się w 1967 r. Drugą osobą skarżącą jest jego żona Varditer Hovhannisyan, urodzona w 1979 r. Trzeci, czwarty i piąty skarżący to ich dzieci: Mamikon Nikoghosyan, Elen Nikoghosyan i Maria Nikoghosyan, które urodziły się odpowiednio w 2002, 2003 i 2015 r. Wszyscy skarżący są obywatelami Armenii i obecnie mieszkają w Białej Podlaskiej. Skarżący byli reprezentowani przez S. Paduchowską, radcę prawnego wykonującą zawód w Lublinie.

3. Rząd polski („Rząd”) reprezentowany był przez swoich pełnomocników J. Chrzanowską, a następnie przez J. Sobczaka z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

4. Okoliczności faktyczne sprawy, przedstawione przez strony, można streścić następująco.

I. TŁO

5. W okresie od 25 października do 3 listopada 2016 r. skarżący wielokrotnie próbowali wkroczyć na terytorium Polski przez przejście graniczne w Medyce.

6. Pierwszy skarżący podniósł, że polska straż graniczna uniemożliwiła jemu i jego rodzinie przekroczenie granicy oraz złożenie wniosku o azyl, mimo że wyrazili oni zamiar złożenia takich wniosków. Rząd stwierdził, że skarżący nie posiadali żadnych ważnych dokumentów podróży. Ponadto nie zgłosili oni zamiaru ubiegania się o ochronę międzynarodową, lecz stwierdzili, że chcą osiedlić się w Polsce ze względów ekonomicznych.

7. Funkcjonariusze Straży Granicznej niezwłocznie zawrócili rodzinę na Ukrainę.

8. Jak wynika z ustaleń, w dniach 25, 28 i 31 października 2016 r., 1 listopada 2016 r. oraz dwukrotnie 3 listopada 2016 r. wydano decyzje administracyjne zwracające skarżących z granicy Polski, ponieważ rodzina nie posiadała żadnych dokumentów uprawniających do wjazdu na terytorium Polski, a skarżący oświadczyli, że nie grozi im żadne prześladowanie w kraju ojczystym, lecz emigrują z przyczyn ekonomicznych. Trybunałowi nie przedłożono żadnych kopii tych decyzji. Zostały one opisane w sposób jak powyżej w treści postanowienia z 7 listopada 2016 r. (zob. par. 14-17 poniżej).

II. POSTĘPOWANIE AZYŁOWE

9. W dniu 6 listopada 2016 r. pierwszy skarżący złożył w placówce Straży Granicznej w Medyce, w imieniu swoim i swojej rodziny, wniosek o udzielenie azylu. Pierwszy skarżący twierdził, że w razie powrotu on i jego rodzina byliby narażeni na prześladowania w kraju ojczystym ze względu na jego zaangażowanie w ruch opozycyjny.

10. W dniu 9 grudnia 2016 r. z pierwszym skarżącym oraz drugą skarżącą przeprowadzono wywiad statusowy.

11. W dniu 19 kwietnia 2017 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców podjął decyzję o odmowie nadania skarżącym statusu uchodźcy i udzielenia ochrony międzynarodowej. Urząd stwierdził, że dowody zebrane w sprawie nie wykazały, jakoby skarżący byli narażeni na jakiegokolwiek ryzyko utraty życia lub zdrowia w przypadku powrotu do kraju pochodzenia.

12. Według ustaleń skarżący odwołali się od wyżej wspomnianych decyzji, a postępowanie odwoławcze jest w toku.

III. ZATRZYMANIE ADMINISTRACYJNE

13. W dniu 7 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Przemyślu wydał postanowienie o umieszczeniu pierwszego skarżącego i trójki jego dzieci w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej na okres 60 dni.

14. Sąd zauważył po pierwsze, że należało zapewnić obecność pierwszego skarżącego podczas postępowania azylowego w celu sprawdzenia jego sprzecznych oświadczeń co do powodów emigracji rodziny do Polski oraz obaw przed prześladowaniami w kraju ojczystym. W związku z tym zauważono, że w dniach 25, 28 i 31 października 2016 r., 1 listopada 2016 r. oraz dwukrotnie w dniu 3 listopada 2016 r. wydano decyzje administracyjne zwracające skarżących z granicy Polski, między innymi dlatego, że oświadczyli oni, iż nie grozi im żadne ryzyko prześladowań w kraju ojczystym, lecz emigrują z przyczyn ekonomicznych (zob. paragraf 8 powyżej).

15. Po drugie, sąd uznał, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo ucieczki pierwszego skarżącego, biorąc pod uwagę, że złożył on wniosek o azyl po tym, jak kilkakrotnie uniemożliwiono mu nielegalne przekroczenie granicy.

16. Po trzecie, sąd uznał, że obecność pierwszego skarżącego w Polsce nie może być zapewniona w drodze żadnego z ustawowych środków alternatywnych wobec zatrzymania, takich jak regularne zgłaszanie się do organów, kaucja równa dwukrotności miesięcznego wynagrodzenia minimalnego (tj. 3700 złotych (PLN); około 874 euro (EUR)) lub zamieszkanie pod konkretnym adresem. W szczególności sąd uznał, że nie można zastosować żadnego środka zastępczego, ponieważ rodzina posiadała tylko 50 euro i nie miała żadnego adresu w Polsce, a zatem niemożliwe byłoby przydzielenie jej do konkretnej regionalnej placówki ds. azylu.

17. W tym samym dniu Sąd Rejonowy w Przemyślu wydał podobne postanowienie w odniesieniu do drugiej skarżącej.

18. W dniu 25 listopada 2016 r. pierwszy skarżący, a w niesprecyzowanym terminie druga skarżąca, złożyli zażalenia na te postanowienia, argumentując, że ich wielokrotne próby wjazdu na terytorium Polski bez odpowiednich dokumentów wynikały z trudności w komunikacji między nimi a funkcjonariuszami Straży Granicznej.

19. W dniu 7 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu utrzymał w mocy postanowienie z dnia 7 listopada 2016 r. dotyczące drugiej skarżącej.

20. W dniu 19 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu utrzymał w mocy postanowienie z dnia 7 listopada 2016 r. dotyczące pierwszego skarżącego i jego trojga dzieci.

21. Sąd okręgowy podzielił argumentację sądu pierwszej instancji. Ponadto wyjaśnił, że wcześniejsze próby wkroczenia na terytorium Polski przez skarżących bez odpowiednich dokumentów, podjęte wyłącznie z przyczyn ekonomicznych, uruchomiły ustawowe domniemanie, że istnieje duże prawdopodobieństwo ich ucieczki (zob. art. 87 ust. 2 ustawy z 2013 r., przytoczony w paragrafie 33 poniżej).

22. W dniu 27 grudnia 2016 r. pierwszy skarżący i druga skarżąca złożyli wnioski o zwolnienie ze strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców, powołując się na okoliczność, że podczas wcześniejszych przesłuchań w grudniu nie zostali poinformowani, że władze będą dążyć do uzyskania jakichkolwiek innych dowodów. Obecność dorosłych skarżących w strzeżonym ośrodku nie była zatem konieczna do kontynuacji postępowania azylowego dotyczącego ich rodziny.

23. W dniu 5 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej przedłużył zatrzymanie administracyjne pierwszego skarżącego i jego dzieci do dnia 6 maja 2017 r. Sąd krajowy zauważył, że konieczne było uzyskanie dalszych dowodów w celu zakończenia postępowania azylowego dotyczącego skarżących. Obecność skarżących w Polsce należało zatem zapewnić poprzez ich zatrzymanie, ponieważ, w świetle niejednoznacznych informacji przekazanych przez pierwszego skarżącego, było wysoce prawdopodobne, że skarżący zamierzali uciec z Polski. W treści postanowienia dwukrotnie użyto formy żeńskiej w odniesieniu do pierwszego skarżącego.

24. W dniu 25 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Lublinie utrzymał w mocy wyżej wspomniane postanowienie. Sąd uznał, że podstawy zatrzymania pierwszego skarżącego były nadal aktualne, że nie było środków alternatywnych wobec zatrzymania oraz że środek ów nie stanowił żadnego zagrożenia dla dobra trójki dzieci pierwszego skarżącego. Sąd stwierdził, że dzieci miały dostęp do odpowiedniej opieki medycznej i psychologicznej. Ich dobro było brane pod uwagę, ponieważ nie zostały one oddzielone od rodziców.

25. W dniu 5 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wydał podobne postanowienie w odniesieniu do drugiej skarżącej, która w treści postanowienia została dwukrotnie określona z użyciem formy żeńskiej i pięciokrotnie za pomocą formy męskiej lub jako „syn”. Sąd krajowy zauważył, że ucieczka skarżącego z Polski była wysoce prawdopodobna z uwagi na „okoliczności związane z jego [pisownia oryginalna] zachowaniem” oraz „wielokrotne próby przekroczenia granicy Polski bez [odpowiednich] dokumentów w trakcie postępowania [azylowego]”.

26. W dniu 11 stycznia 2017 r. Komendant Placówki Straży Granicznej w Białej Podlaskiej wydał dwie decyzje o odmowie zwolnienia pierwszego skarżącego i drugiej skarżącej ze strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców. Organ ten zasadniczo powtórzył powody, na które powołały się sądy krajowe w postanowieniach wspomnianych powyżej (zob. par. 14–25 powyżej).

27. Według ustaleń w dniu 12 stycznia 2017 r. pierwszy skarżący i druga skarżąca wniesli do sądu okręgowego zażalenia na postanowienia z dnia 5 stycznia 2017 r. Twierdzili oni, że postanowienia nakazujące oraz utrzymujące w mocy ich zatrzymanie administracyjne były schematyczne i arbitralne. W szczególności podnieśli, że kiedy wcześniej próbowali przekroczyć granicę ukraińsko-polską, polska Straż Graniczna nie chciała się z nimi komunikować, a ostatecznie nie zezwoliła im na złożenie wniosku o azyl, zwracając ich w trybie doraźnym. Skarżący utrzymywali również, że nigdy nie twierdzili, jakoby chcieli wyemigrować do Polski z powodów ekonomicznych. Argumentowali również obszernie, że władze, które zarządziły ich zatrzymanie, nie wzięły pod uwagę dobra ich małoletnich dzieci. W szczególności nie traktowały zatrzymania jako środka ostatecznego i zignorowały fakt, że strzeżony ośrodek dla cudzoziemców w Białej Podlaskiej nie jest dostosowany do potrzeb dzieci.

28. Nie wiadomo, czy skarżący złożyli również odwołanie do sądu okręgowego od decyzji Straży Granicznej z dnia 11 stycznia 2017 r.

29. W dniu 5 maja 2017 r. skarżący zostali zwolnieni ze strzeżonego ośrodka, ponieważ upłynął maksymalny ustawowy okres zatrzymania administracyjnego (zob. paragraf 34 poniżej *in fine*).

WŁAŚCIWE RAMY PRAWNE I PRAKTYKA

30. Procedura nadawania statusu uchodźcy i „pobytów tolerowanych” oraz wydalenia, aresztowania i zatrzymania cudzoziemców jest uregulowana w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej („ustawa z 2003 r.”).

31. Kwestie związane z zatrzymaniem administracyjnym cudzoziemców, umieszczaniem ich w ośrodkach strzeżonych, zwalnianiem z ośrodków oraz warunkami bytowymi, w tym przyjmowaniem rodzin z małoletnimi dziećmi oraz zapewnieniem opieki zdrowotnej i edukacji, reguluje ustawa z 2003 r. w zakresie, w jakim odpowiednie przepisy nie zostały uchylone ustawą z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, która weszła w życie 1 maja 2014 r. (ustawa o cudzoziemcach – „ustawa z 2013 r.”).

32. W art. 87 ust. 1 ustawy z 2003 r. wymieniono cele zatrzymania osób ubiegających się o azyl. Zgodnie z pkt 2 ww. ustępu zatrzymanie takie możliwe jest w celu zebrania z udziałem osób ubiegających się o azyl informacji, na których opiera się wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, a których uzyskanie bez zatrzymania byłoby niemożliwe – w przypadku istnienia znacznego prawdopodobieństwa ucieczki tych osób. Ponadto zgodnie z pkt 5 tego ustępu zatrzymanie takie możliwe jest w przypadku, gdy istnieje znaczne prawdopodobieństwo ucieczki wnioskodawcy, a natychmiastowe przekazanie go do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie jest możliwe.

33. W art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy z 2003 r. ustanowiono domniemanie faktyczne w odniesieniu do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, zgodnie z którym prawdopodobieństwo ich ucieczki istnieje w przypadku, gdy osoby te przekroczyły lub usiłowały przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa, chyba że przybyły bezpośrednio z terytorium, na którym zagrażało im niebezpieczeństwo prześladowania lub ryzyko wyrządzenia poważnej krzywdy, oraz przedstawiły wiarygodne przyczyny nielegalnego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i złożyły wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej niezwłocznie po przekroczeniu granicy.

34. Zgodnie z art. 89 ustawy z 2003 r. umieszczenie w strzeżonym ośrodku początkowo orzeka się na okres nieprzekraczający sześćdziesięciu dni. Do czasu zakończenia postępowania o nadanie statusu uchodźcy pobyt cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie może zostać przedłużony na okres uznany za niezbędny do wydania ostatecznej decyzji w sprawie oraz do wykonania decyzji o wydaleniu. Całkowity czas pobytu w strzeżonym ośrodku nie może przekroczyć sześciu miesięcy.

35. Zgodnie z art. 401 ust. 4 ustawy z 2013 r. sąd rozpatrując wniosek o umieszczenie w strzeżonym ośrodku cudzoziemca wraz z małoletnim pozostającym pod jego opieką, kieruje się także dobrem tego małoletniego.

36. Prawo cudzoziemca do ubiegania się o odszkodowanie w przypadku niesłusznego umieszczenia go w strzeżonym ośrodku przewidziano w art. 407 ust. 1 ustawy z 2013 r., który – w zakresie istotnym dla sprawy – stanowi:

„1. Cudzoziemcowi przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie oraz zadośćuczynienie w przypadku niesłusznego zatrzymania lub niesłusznego umieszczenia go w strzeżonym ośrodku lub zastosowania wobec niego aresztu dla cudzoziemców”.

37. Postępowanie, w zakresie mającym zastosowanie, regulują artykuły od art. 552 § 4 do art. 555 Kodeksu postępowania karnego. Wszelkie roszczenia o odszkodowanie przedawniają się po upływie roku od zwolnienia (art. 555).

38. Ponadto art. 23 Kodeksu cywilnego, który wszedł w życie w 1964 r., zawiera niewyczerpującą listę tzw. dóbr osobistych. Przepis ten stanowi:

„Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach”.

Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego

„Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków [...] Na zasadach przewidzianych

w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny”.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ART. 5 UST. 1 KONWENCJI

39. Skarżący podnieśli, że ich zatrzymanie administracyjne w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców stanowiło naruszenie art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji, który stanowi:

„1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności, z wyjątkiem następujących przypadków i w trybie ustalonym przez prawo:

[...]

f) zgodnego z prawem zatrzymania lub aresztowania osoby w celu zapobieżenia jej nielegalnemu wkroczeniu na terytorium państwa lub osoby, przeciwko której toczy się postępowanie o wydalenie lub ekstradycję”.

A. Dopuszczalność

1. *Stanowiska stron*

40. Rząd zgłosił zastrzeżenie wstępne, że skarga jest niedopuszczalna z powodu niewyczerpania krajowych środków odwoławczych.

41. Argumentował, że skarżący powinni byli złożyć pozew o odszkodowanie za niesłuszne zatrzymanie w strzeżonym ośrodku, na podstawie art. 407 ustawy z 2013 r. (zob. paragraf 36 powyżej). Rząd powołał się przy tym na kilka wyroków sądów krajowych, w których skarżącym przyznano odszkodowanie za ich wcześniejsze zatrzymanie administracyjne.

42. Rząd argumentował również, że alternatywnie skarżący mogli wnieść powództwo na podstawie art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego, domagając się zadośćuczynienia za naruszenie ich dóbr osobistych.

43. Skarżący odpowiedzieli, że spełnili wymóg wyczerpania krajowych środków odwoławczych, ponieważ odwołali się od postanowień z dnia 7 listopada 2016 r. nakazujących ich zatrzymanie w strzeżonym ośrodku.

2. *Ocena Trybunału*

44. Ogólne zasady dotyczące wyczerpania krajowych środków odwoławczych zostały określone w wyroku w sprawie *Bistieva i Inni przeciwko Polsce* (nr 75157/14, §§ 52–57, 10 kwietnia 2018 r.).

45. W szczególności kwestię, czy krajowe środki odwoławcze zostały wyczerpane, zwykle ustala się w odniesieniu do daty wniesienia skargi do Trybunału (zob. *Baumann przeciwko Francji*, nr 33592/96, § 47, ETPC 2001-V (fragmenty)).

46. Trybunał powtarza, że środek odwoławczy mający na celu zakwestionowanie legalności trwającego pozbawienia wolności, aby był skuteczny, musi dawać zainteresowanej osobie szansę na zakończenie sytuacji, której dotyczy skarga (zob. *Gavril Yossifov przeciwko Bułgarii*, nr 74012/01, § 40, 6 listopada 2008 r., oraz *Mustafa Avcı przeciwko Turcji*, nr 39322/12, § 60, 23 maja 2017 r.).

47. W przedmiotowej sprawie, w dniu złożenia skargi do Trybunału, skarżący byli przetrzymywani w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców. Niestety jednak żaden ze środków odwoławczych zaproponowanych przez Rząd – jako że mają one charakter czysto odszkodowawczy – nie mógłby doprowadzić do zwolnienia skarżących, nawet gdyby ich zatrzymanie zostało uznane za bezprawne lub nieuzasadnione (zob. *Bilalova i Inni przeciwko Polsce*, nr 23685/14, § 64, 26 marca 2020 r., por. też *Bistieva i Inni*, cyt. powyżej, §§ 58–66).

48. Trybunał musi zatem odrzucić zastrzeżenie wstępne Rządu.

49. Trybunał stwierdza ponadto, że skarga nie jest ani w sposób oczywisty nieuzasadniona, ani niedopuszczalna z innych powodów wymienionych w art. 35 Konwencji. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Przedmiot skargi

1. Argumenty stron

(a) Skarżący

50. Skarżący twierdzili, że ich zatrzymanie administracyjne było sprzeczne z wymogami określonymi w art. 5 § 1 lit. f Konwencji.

51. Środek ten był arbitralny, ponieważ władze nie wzięły pod uwagę wyrażonych przez skarżących obaw o prześladowania w kraju pochodzenia, a zamiast tego uznały, że rodzina próbowała osiedlić się w Polsce z powodów ekonomicznych.

52. Ponadto środek ten nie spełniał wymogów konieczności i proporcjonalności. Nie było ryzyka, że uciekną oni z kraju. W rzeczywistości nawet po zwolnieniu ze strzeżonego ośrodka skarżący pozostali w Polsce, oczekując na zakończenie postępowania azylowego.

53. Skarżący twierdzili, że władze nie rozważyły żadnego alternatywnego i mniej rygorystycznego środka w celu zapewnienia ich obecności w Polsce do czasu zakończenia postępowania azylowego. Zamiast tego władze potraktowały ich sprawę w sposób powierzchowny, pod wpływem ogólnej sytuacji na granicy kraju. Jeśli chodzi o tę ostatnią kwestię, skarżący zauważyli przede wszystkim, że w Polsce istniała praktyka stosowania zatrzymania administracyjnego wobec osób, które – tak jak oni – złożyły pierwszy wniosek o udzielenie azylu po tym, jak wcześniej zostały zawrócone z polskiej granicy. W tym czasie polska Straż Graniczna

zdecydowanie częściej stosowała procedury doraźne w celu zawrócenia migrantów próbujących przekroczyć wschodnią granicę Polski bez wymaganych dokumentów. Skarżący przywołali kilka skarg, które Trybunał zakomunikował pozwanemu państwu w tym kontekście.

54. Skarżący podnieśli również, że sądy nakazały ich przetrzymywanie w ośrodku strzeżonym, zupełnie nie bacząc na dobro ich małoletnich dzieci – trójki małoletnich skarżących oraz czwartego, nowo narodzonego dziecka. Podnieśli oni, że dobro dzieci jest zagrożone przez każdy środek detencyjny, nawet jeśli dzieci nie zostają oddzielone od rodziców. Skarżący dodali, że pobyt w strzeżonym ośrodku był dla dzieci bardzo traumatycznym przeżyciem. W związku z tym przedłożyli zaświadczenia lekarskie wydane w marcu 2017 r. Dokumenty te stwierdzały, że trzecie ze skarżących – najstarsze dziecko – doświadczało bólów w klatce piersiowej, bólów głowy, zawrotów głowy, omdleń, zaburzeń snu, braku apetytu, depresji, wycofania społecznego i ciągłego niepokoju. Jako przyczynę tych objawów lekarze wskazali przetrzymywanie rodziny w zamkniętym ośrodku.

55. Skarżący zarzucili również, że ich zatrzymanie trwało zbyt długo, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że jedyny dowód niezbędny do rozpatrzenia ich wniosku o azyl został uzyskany już w grudniu 2016 r., kiedy to z pierwszym skarżącym i drugą skarżącą przeprowadzono wywiady statusowe (zob. paragraf 16 powyżej).

(b) Rząd

56. Rząd stwierdził, że zatrzymanie skarżących w okresie od 7 listopada 2016 r. do 5 maja 2017 r. było zgodne z art. 5 § 1 lit. f Konwencji.

57. Argumentował, że środek był zgodny z prawem i konieczny, biorąc pod uwagę ryzyko ucieczki skarżących. Ryzyko to było oparte na ustawowym domniemaniu wynikającym z faktu, że skarżący złożyli wniosek o azyl dopiero po kilku nieudanych próbach nielegalnego przekroczenia granicy (zob. paragrafy 15 i 33 powyżej). Ponadto, jak stwierdzono w postanowieniach sądu okręgowego z dnia 7 listopada 2016 r., obecność skarżących musiała zostać zabezpieczona w celu uzyskania wyczerpujących informacji na temat ich sytuacji, w zakresie, w jakim miała ona znaczenie dla ich wniosku o udzieleniu azylu (zob. paragrafy 14 i 32 powyżej).

58. Rząd podkreślił również, że sądy rozważyły alternatywne środki, ale doszły do wniosku, że skarżący nie kwalifikowali się do zastosowania żadnego mniej dotkliwego środka (zob. paragraf 16 powyżej).

59. Wreszcie Rząd stwierdził, że władze wzięły pod uwagę dobro dzieci, które nie zostały oddzielone od rodziców, a rodzina została umieszczona w strzeżonym ośrodku – jednej z trzech placówek tego typu, które zostały przystosowane do potrzeb rodzin. Dzieci przebywające w strzeżonym ośrodku rodzinnym miały zapewnioną opiekę medyczną, odpowiednie warunki bytowe oraz edukację formalną obejmującą naukę języka polskiego i zajęcia sportowe. Ponadto pracownik socjalny monitorował sytuację osób

objętych zatrzymaniem administracyjnym i oferował pomoc odpowiadającą ich konkretnym potrzebom. Osobom potrzebującym zapewniono również specjalistyczną opiekę medyczną i psychologiczną. Organizowano zajęcia rekreacyjne ukierunkowane w szczególności na dzieci.

60. Generalnie Rząd utrzymywał, że zatrzymanie skarżących było przez cały czas uzasadnione i proporcjonalne.

2. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

61. Ogólne zasady dotyczące pozbawienia wolności zostały określone w wyrokach w sprawach *Saadi przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* ([WI], nr 3229/03, §§ 61–74, ETPC 2008) oraz *Bilalova i Inni* (cyt. powyżej, §§ 73–76).

62. W szczególności Trybunał powtórzył, że choć pierwsza część tego przepisu umożliwia zatrzymanie osoby ubiegającej się o azyl lub innego imigranta przed udzieleniem przez państwo zezwolenia na wjazd, takie zatrzymanie musi być zgodne z ogólnym celem art. 5, którym jest ochrona prawa do wolności oraz zapewnienie, by nikt nie został pozbawiony wolności w sposób arbitralny (zob. *Saadi*, cyt. powyżej, §§ 64–66).

63. Podsumowując, aby takie zatrzymanie nie zostało uznane za arbitralne, musi być przeprowadzone w dobrej wierze; musi być ściśle związane z celem, jakim jest zapobieżenie nieuprawnionemu wjazdowi danej osoby do kraju; miejsce i warunki zatrzymania powinny być odpowiednie, biorąc pod uwagę, że „środek ten stosuje się nie wobec osób, które popełniły przestępstwo, ale wobec cudzoziemców, którzy często w obawie o życie uciekli z własnego kraju”; zaś czas trwania zatrzymania nie powinien przekraczać okresu rozsądnie wymaganego do osiągnięcia zamierzonego celu (zob. *Saadi*, cyt. powyżej, § 74).

64. Ponadto jeżeli obecne jest dziecko, Trybunał uważa, że pozbawienie wolności musi być konieczne dla osiągnięcia zamierzonego celu. Przetrzykiwanie małych dzieci w nieodpowiednich warunkach może samo w sobie prowadzić do stwierdzenia naruszenia art. 5 ust. 1, niezależnie od tego, czy dzieciom towarzyszyła osoba dorosła, czy nie (zob. *Bilalova i Inni*, cyt. powyżej, § 76).

65. Różne instytucje międzynarodowe, w tym Rada Europy, coraz częściej wzywają państwa do niezwłocznego i całkowitego zaprzestania lub zniesienia zatrzymań dzieci w kontekście imigracji. Trybunał stwierdził, że obecność w zamkniętym ośrodku dziecka, które towarzyszy rodzicom, będzie zgodna z art. 5 § 1 lit. f tylko wtedy, gdy władze krajowe zdołają wykazać, że taki ostateczny środek został zastosowany dopiero po stwierdzeniu, że nie można było zastosować żadnego innego środka wiążącego się z mniejszym ograniczeniem wolności (zob. *G.B. i Inni przeciwko Turcji*, nr 4633/15,

§§ 151 i 168, 17 października 2019 r., i przytoczone tam orzecznictwo, oraz *A.B. i Inni przeciwko Francji*, nr 11593/12, § 120, 20 lipca 2016 r.).

(b) Zastosowanie tych zasad w przedmiotowej sprawie

66. Trybunał zauważa, że w przedmiotowej sprawie rodzina skarżących została umieszczona na okres od 7 listopada 2016 r. do 5 maja 2017 r. w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Białej Podlaskiej w celu zapobieżenia ich nieuprawnionemu wjazdowi do kraju w czasie rozpatrywania ich wniosku o udzielenie azylu. W tym czasie nie wydano żadnej decyzji w sprawie deportacji skarżących. Przedmiotowy środek wchodzi zatem w zakres pierwszego członu art. 5 § 1 lit. f Konwencji.

67. Zatrzymanie skarżących było przewidziane przez prawo krajowe, ponieważ jego podstawę prawną stanowił art. 89 ustawy o cudzoziemcach (zob. paragrafy 30 i 34 powyżej).

68. Sądy krajowe zarządziły i przedłużyły stosowanie tego środka, opierając się na dwóch przesłankach.

69. Pierwszą przesłanką była potrzeba sprawdzenia sprzecznych oświadczeń dorosłych skarżących co do powodów emigracji rodziny do Polski oraz ich obaw przed prześladowaniami w kraju pochodzenia (zob. paragrafy 14, 17, 21 oraz paragrafy 23–26 powyżej).

70. W tym kontekście Trybunał zauważa, że wywiady statusowe pierwszego skarżącego i drugiej skarżącej przeprowadzone w toku postępowania azylowego miały miejsce w dniu 9 grudnia 2016 r. (zob. paragraf 10 powyżej). Przed wydaniem przez organ pierwszej instancji odmowy przyznania im azylu w dniu 19 kwietnia 2017 r. nie zwrócono się do skarżących o udzielenie żadnych dalszych informacji (zob. paragraf 11 powyżej). Należy zatem przyjąć, że władze w istocie uzyskały niezbędne wyjaśnienia od pierwszego skarżącego i drugiej skarżącej już w dniu 9 grudnia 2016 r.

71. W związku z powyższym Trybunał uważa, że potrzeba uściślenia oświadczeń skarżących co do prawdziwych przyczyn ich przybycia do Polski mogła stanowić ważną przesłankę wydania pierwotnych postanowień o ich zatrzymaniu, a być może również utrzymania tych postanowień w mocy w postępowaniu odwoławczym w dniach 7 i 19 grudnia 2016 r. (zob. paragrafy 19 i 20 powyżej).

72. Natomiast dalsze powoływanie się na tę przesłankę w celu przedłużenia zatrzymania na mocy postanowienia z dnia 5 stycznia 2017 r., utrzymanego w mocy w dniu 25 stycznia 2017 r. (zob. paragrafy 23–25 powyżej), oraz w celu odmowy uchylecia środka (postanowienie z dnia 11 stycznia 2017 r., zob. paragraf 26 powyżej) zdaniem Trybunału nie może zostać uznane za uzasadnione. Na tym etapie postępowania skarżący wyraźnie podnieśli ową kwestię w swoich odwołaniach, twierdząc, że odbyli przesłuchania statusowe i że nie zostali poinformowani, że władze będą

dążyć do uzyskania jakichkolwiek innych dowodów (zob. paragraf 22 powyżej).

73. Wreszcie Trybunał nie jest przekonany, że sądy krajowe przeprowadziły gruntowne i zindywidualizowane badanie tego aspektu sprawy. W swoim postanowieniu z dnia 5 stycznia 2017 r. sąd rejonowy – uznając, że niejednoznaczne informacje przedstawione przez pierwszego skarżącego czyniły wysoce prawdopodobnym, że skarżący zamierzali uciec z Polski – odniósł się do pierwszego skarżącego, używając formy żeńskiej (zob. paragraf 23 powyżej). Może to świadczyć o braku staranności ze strony władz.

74. Drugą przesłanką, na której oparły się sądy krajowe, zarządzając i przedłużając zatrzymanie skarżących, było ustawowe domniemanie, że skarżący stwarzają wysokie ryzyko ucieczki, ponieważ wcześniej próbowali nielegalnie wjechać do Polski z powodów ekonomicznych (zob. paragrafy 15, 17, 21 oraz 23–26 powyżej).

75. W tym kontekście Trybunał zauważa, że art. 5 § 1 lit. f nie uniemożliwia państwowi przyjmowania przepisów krajowych formułujących podstawy, na których można nakazać zatrzymanie imigrantów, z należyтым uwzględnieniem praktycznych realiów dużego napływu osób ubiegających się o azyl (zob. wyrok w sprawie *Z.A. i Inni przeciwko Rosji* [WI], skarga nr 61411/15 i 3 inne, § 163, 21 listopada 2019 r., dotyczący zatrzymania w strefie tranzytowej). Wynika z tego, że Trybunał co do zasady nie będzie kwestionował ustawowego domniemania, które zafunkcjonowało w niniejszej sprawie, o ile dana osoba ubiegająca się o azyl miała skuteczną możliwość obalenia takiego domniemania.

76. W przedmiotowej sprawie skarżący twierdzili, że zostali zawróceni z polskiej granicy, ponieważ strażnicy graniczni zlekceważyli bądź źle zrozumieli ich oświadczenia, że obawiają się prześladowań w kraju pochodzenia. Funkcjonariusze Straży Granicznej błędnie uznali, że skarżący emigrowali z powodów ekonomicznych (zob. paragrafy 8, 18 i 52 powyżej).

77. Trybunał zwraca uwagę na aktualny szerszy kontekst opisany przez skarżących (zob. paragraf 54 powyżej) i zilustrowany niedawnym wyrokiem Trybunału w sprawie *M.K. i Inni przeciwko Polsce* (nr. 40503/17 i 2/11, z dnia 23 lipca 2020 r.). Trybunał nie może jednak zweryfikować wersji skarżących i tym samym rozstrzygająco stwierdzić, że w niniejszej sprawie skarżący rzeczywiście wprost oświadczyli strażnikom granicznym, że ubiegają się o azyl, ponieważ grozi im prześladowanie w Armenii.

78. Bez względu na to Trybunał podtrzymuje jednak swoje ustalenie, że sądy krajowe, które przedłużyły zatrzymanie skarżących na podstawie kwestionowanego domniemania, nie rozpatrzyły sytuacji skarżących w sposób wystarczająco dokładny i zindywidualizowany. Oprócz uwag dotyczących pierwszego skarżącego zawartych w paragrafie 79 powyżej Trybunał zauważa, że postanowienie dotyczące drugiej skarżącej, wydane w dniu 5 stycznia 2017 r. przez Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej, również

zawierało szereg błędów, takich jak określanie drugiej skarżącej z użyciem formy męskiej lub jako „syn” (zob. paragraf 25 powyżej). Owo postanowienie może być zatem postrzegane jako nieoparte na całościowej ocenie indywidualnej sytuacji skarżących.

79. Trybunał wyraził już zastrzeżenia co do praktyki niektórych władz polegającej na automatycznym zatrzymaniu osób ubiegających się o azyl, bez przeprowadzania indywidualnej oceny ich szczególnej sytuacji lub potrzeb (zob. *mutatis mutandis*, *Thimothawes przeciwko Belgii*, nr 39061/11, § 73, 4 kwietnia 2017 r., oraz *Mahamed Jama przeciwko Malcie*, nr 10290/13, § 146, 26 listopada 2015 r.).

80. W niniejszej sprawie okoliczność, że pierwszemu skarżącemu towarzyszyło troje jego małoletnich dzieci, nie została w żaden sposób uwzględniona, gdy sądy po raz pierwszy zdecydowały o ich zatrzymaniu (zob. paragrafy 13–17 powyżej).

81. Dopiero na późniejszym etapie sąd okręgowy przyjrzał się warunkom bytowym panującym w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców w Białej Podlaskiej i doszedł do wniosku, że dobro rodziny nie było zagrożone przez zatrzymanie, ponieważ pomieszczenia, w których przebywała rodzina, były dostosowane do potrzeb dzieci (zob. paragraf 24 powyżej).

82. Trybunał uważa, że badanie tego aspektu sprawy skarżących również nie było gruntowne ani zindywidualizowane.

83. Po pierwsze, sądy krajowe nie odniosły się do tego, co wydaje się być nowym elementem w sprawie, mianowicie do okoliczności, że podczas pobytu w areszcie druga skarżąca urodziła swoje czwarte dziecko (zob. paragraf 56 powyżej; zob. również, *mutatis mutandis*, *M.D. i A.D. przeciwko Francji*, nr 57035/18, § 89, 22 lipca 2021 r.).

84. Po drugie, sądy krajowe, a następnie Rząd, oparły się na argumentie, że dobro dzieci było z konieczności chronione przez fakt, że rodzina została zatrzymana razem – innymi słowy, ponieważ dzieci nie zostały oddzielone od rodziców (zob. paragrafy 24 i 56 powyżej). W związku z tą kwestią Trybunał przypomina zasadę wyrażoną w podobnym kontekście, choć na podstawie art. 8 Konwencji, że wzgląd na dobro dziecka nie może ograniczać się do nierozdzielania rodziny oraz że władze muszą poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu ograniczenia, na ile to możliwe, przetrzymywania rodzin, którym towarzyszą dzieci, a także w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawa do życia rodzinnego (zob. *Bistieva i Inni*, cyt. powyżej, § 85; zob. także, *mutatis mutandis*, *Popov przeciwko Francji*, nr. 39472/07 i 39474/07, § 147, 19 stycznia 2012 r.). W sprawie *Bistieva i Inni* Trybunał stwierdził naruszenie art. 8 ze względu na przetrzymywanie matki oraz dzieci przez prawie sześć miesięcy w ośrodku strzeżonym, który, podobnie jak ośrodek strzeżony w Białej Podlaskiej, został wyznaczony jako przystosowany do przetrzymywania rodzin z dziećmi i został względnie pozytywnie oceniony pod względem organizacji i warunków bytowych (zob. *Bistieva i Inni*, cyt. powyżej, § 84).

85. Jakkolwiek w przedmiotowej sprawie skarżący nie kwestionowali twierdzenia, że warunki bytowe w strzeżonym ośrodku w Białej Podlaskiej były odpowiednie, placówka ta niewątpliwie stanowiła miejsce pozbawienia wolności podobne pod wieloma względami do więzień lub aresztów śledczych (patrz *Bistieva i Inni*, cyt. powyżej, § 88).

86. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału w tej dziedzinie wynika, że co do zasady należy unikać umieszczania małych dzieci w ośrodkach detencyjnych, a jedynie umieszczenie ich w odpowiednich warunkach może być zgodne z Konwencją – z zastrzeżeniem jednak, że władze udowodnią, iż zastosowały ten ostateczny środek dopiero po faktycznym sprawdzeniu, że nie można zastosować żadnego innego środka mniej ograniczającego wolność oraz że władze działają należycie szybko (zob. *A.B. i Inni*, cyt. powyżej, § 123).

87. W odniesieniu do tej ostatniej kwestii Trybunał przyznaje, że w przedmiotowej sprawie sądy krajowe rozważyły alternatywę w postaci zastosowania wobec skarżących mniej dotkliwego środka. Sądy krajowe, sprawdzwszy, że skarżący posiadali przy sobie jedynie 50 euro i nie mieli adresu w Polsce, po prostu stwierdziły, że skarżący nie kwalifikują się do zastosowania żadnego alternatywnego środka przewidzianego prawem (zob. paragrafy 16, 17, 24 i 26 powyżej).

88. Powyższe rozważania umożliwiają Trybunałowi stwierdzenie, że w szczególnych okolicznościach przedmiotowej sprawy zatrzymanie zarówno dorosłych, jak i dzieci skarżących na okres prawie sześciu miesięcy nie było środkiem ostatecznym, dla którego nie istniała żadna alternatywa (zob. *mutatis mutandis*, *R.K. i Inni*, cyt. powyżej, § 86; *Popov*, cyt. powyżej, § 119; *Bilalova i Inni*, cyt. powyżej, § 80; por. też *A.M. i Inni*, cyt. powyżej, § 68 oraz *G.B. i Inni*, cyt. powyżej, § 151). Zdaniem Trybunału okoliczność, że przetrzymywano małoletnich, obligowała władze do podjęcia szybszych działań i większej staranności.

89. W związku z powyższym nastąpiło naruszenie art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji.

II. ZARZUT NARUSZENIA ART. 5 UST. 4 KONWENCJI

90. Skarżący zarzucili również, że sądy krajowe, postanawiając o umieszczeniu rodziny w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców, nie wzięły pod uwagę przedstawionych przez nich dowodów w celu oceny prawdziwości oświadczeń funkcjonariuszy Straży Granicznej o wielokrotnych próbach wkroczenia skarżących na terytorium Polski z powodów ekonomicznych. Innymi słowy, władze automatycznie oparły się na informacjach przekazanych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej.

91. Skarga ta wymaga zbadania w świetle art. 5 ust. 4 Konwencji, który stanowi:

„4. Każdy, kto został pozbawiony wolności przez zatrzymanie lub aresztowanie, ma prawo odwołania się do sądu w celu ustalenia bezzwłocznie przez sąd legalności pozbawienia wolności i zarządzenia zwolnienia, jeżeli pozbawienie wolności jest niezgodne z prawem”.

92. Rząd zasadniczo stwierdził, że zatrzymanie skarżących zostało poddane odpowiedniej kontroli sądowej. Skarżący mieli możliwość wysłuchania przez sąd, który wydał postanowienie o ich zatrzymaniu, a także mogli zwrócić się o pomoc prawną. Rząd stwierdził, że „skarżący [mieli możliwość] przedstawienia swoich stanowisk na piśmie”, że „mogli zwrócić się do sądów krajowych o umożliwienie im obecności na rozprawach” oraz że mieli dostęp do akt sprawy. Rząd stwierdził również, że sądy krajowe dokładnie zbadały sprawę skarżących, analizując wszystkie jej aspekty.

93. Mając na uwadze stan faktyczny sprawy, stanowiska stron i ustalenia poczynione w związku z zarzutem na gruncie art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji (zob. paragrafy 66-89 powyżej), Trybunał uznaje, że zbadał główne kwestie prawne podniesione w niniejszej skardze i nie ma potrzeby odrębnego orzekania w przedmiocie zarzutu na gruncie art. 5 ust. 4 Konwencji (zob. *mutatis mutandis*, *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu przeciwko Rumunii* [WI], nr 47848/08, § 156, ETPC 2014).

III. ZARZUT NARUSZENIA ART. 3 I ART. 8 KONWENCJI

94. Po zakomunikowaniu Rządowi skargi przez Trybunał skarżący podnieśli dodatkowe zarzuty w swoich uwagach do sprawy, twierdząc, że ich zatrzymanie w ośrodku strzeżonym naruszyło również art. 3 i art. 8 Konwencji.

95. Artykuł 35 Konwencji w zakresie istotnym dla sprawy stanowi:

„1. Trybunał może rozpatrywać sprawę dopiero po wyczerpaniu wszystkich środków odwoławczych, przewidzianych prawem wewnętrznym, zgodnie z powszechnie uznanymi zasadami prawa międzynarodowego, i jeśli sprawa została wniesiona w ciągu sześciu miesięcy od daty podjęcia ostatecznej decyzji.

[...]

4. Trybunał odrzuca każdą skargę, którą uzna za niedopuszczalną w myśl niniejszego artykułu. Trybunał może tak zdecydować w każdej fazie postępowania”.

96. Trybunał zauważa, że skarżący nie podnieśli tych zarzutów, nawet co do istoty, kiedy po raz pierwszy wniesli skargę w dniu 15 lutego 2017 r. Biorąc pod uwagę, że skarżący zostali zwolnieni z zatrzymania administracyjnego w dniu 5 maja 2017 r. (zob. paragraf 29 powyżej) oraz że nie wytoczyli żadnego powództwa o odszkodowanie, przebywając na wolności, Trybunał musi uznać te skargi za niedopuszczalne jako wniesione po terminie. W związku z powyższym pozostała część skargi musi zostać odrzucona zgodnie z art. 35 ust. 1 i 4 Konwencji.

IV. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

97. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeżeli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi taka potrzeba, o przyznaniu słusznego zadośćuczynienia pokrzywdzonej stronie”.

A. Szkoda

98. Skarżący domagali się kwoty 15 000 euro (EUR) tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową.

99. Rząd stwierdził, że wyżej wymieniona kwota jest wygórowana.

100. Biorąc pod uwagę wyroki w podobnych sprawach przeciwko Polsce, zasadę słuszności, a także okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności długość okresu zatrzymania administracyjnego skarżących oraz fakt, że dotyczyło ono także dzieci, Trybunał przyznaje skarżącym łączną kwotę 15 000 EUR tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, powiększoną o ewentualny podatek należny od tej kwoty.

B. Koszty i wydatki

101. Skarżący nie wystąpili z roszczeniem w przedmiocie kosztów i wydatków poniesionych przed sądami krajowymi i Trybunałem.

102. W związku z tym Trybunał nie zasądza rekompensaty z tego tytułu.

C. Odsetki za zwłokę

103. Trybunał uznaje za słuszne wyznaczenie wysokości odsetek za zwłokę na podstawie marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z POWYŻSZYCH WZGLĘDÓW TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *uznaje* zarzut skargi na gruncie art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji za dopuszczalny, zaś zarzuty skargi na gruncie art. 3 i 8 Konwencji za niedopuszczalne;
2. *stwierdza*, że doszło do naruszenia art. 5 ust. 1 lit. f Konwencji;
3. *stwierdza*, że nie ma konieczności badania dopuszczalności ani przedmiotu zarzutu skargi na gruncie art. 5 ust. 4 Konwencji;

4. *stwierdza:*

- (a) że pozwane państwo winno, w terminie trzech miesięcy od daty, w której niniejszy wyrok stanie się ostateczny zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji, uiścić na rzecz obojga skarżących łącznie kwotę 15 000 EUR (piętnastu tysięcy euro) plus wszelkie należne podatki, tytułem zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, przeliczoną na walutę pozwanego państwa według kursu obowiązującego w dniu płatności;
- (b) że od upływu wyżej wskazanego terminu trzech miesięcy aż do momentu uregulowania należności należne będą odsetki zwykłe od określonej powyżej kwoty, naliczone według stopy równej marginalnej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego obowiązującej w tym okresie, powiększonej o trzy punkty procentowe.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie w dniu 3 marca 2022 r., zgodnie z Regulą 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Liv Tigerstedt
Zastępca Kanclerza

Péter Paczolay
Przewodniczący